

Łódź, 10 grudnia 2021 r.

PNIK-I.4131.903.2021

Rada Gminy Andrespol

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 z późn. zm.)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XLIV/366/21 Rady Gminy Andrespol z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego Program Stypendialny o charakterze motywacyjnym dla uczniów publicznych szkół średnich i zawodowych, szkół policealnych oraz studentów publicznych uczelni wyższych będących mieszkańcami Gminy Andrespol oraz określenia wzoru wniosku o przyznanie stypendium o charakterze motywacyjnym, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 29 listopada 2021 r.

Uzasadnienie

Organ nadzoru powziął wątpliwości w zakresie zachowania odpowiedniej procedury w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915) jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, a także wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Uchwała w sprawie stypendiów dla uczniów, powinna być poprzedzona przyjęciem stosownego programu zgodnie z tym przepisem. W orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że dopiero w następstwie przyjęcia powyższego aktu i w celu jego realizacji, rada określa

szczegółowe warunki, na jakich jest udzielana stosowna pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 21 listopada 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 521/19). Powyższe wynika z użytego w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty kwantyfikatora czasowego tj. „w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1”. Użyta forma czasu dokonanego, potwierdza uprzedni charakter uchwały programowej oraz jej odrębny byt prawny (wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt II SA/Rz 692/19). Tymczasem Rada Gminy Andrespol w ocenie organu nadzoru, która wynika z analizy treści załącznika Nr 1 do przedmiotowej uchwały, tj. Regulaminu programu stypendialnego o charakterze motywacyjnym dla uczniów szkół średnich i zawodowych, publicznych szkół policealnych oraz studentów publicznych uczelni wyższych będących mieszkańcami Gminy Andrespol, przyjmuje równocześnie lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (w rozdziale 1 załącznika Nr 1 do uchwały) oraz określa szczegółowe warunki udzielania pomocy, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty (w pozostałych rozdziałach tego załącznika).

Ponadto, wątpliwości organu nadzoru budzi zapis rozdziału 1 ust. 1 załącznika Nr 1 do przedmiotowej uchwały. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, który został znowelizowany art. 2 pkt 107 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2432) w przypadku przyjęcia przedmiotowego programu przysługuje on dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania. Wobec tego, w ocenie organu nadzoru niewłaściwe jest kierowanie programu do uczniów i studentów „posiadających miejsce zamieszkania na terenie Gminy Andrespol, pobierających naukę zarówno na terenie Gminy Andrespol jak i poza jej granicami administracyjnymi.”

Wreszcie, organ nadzoru wskazuje na wątpliwości dotyczące zapisów rozdziału 2 ust. 4 pkt 1 lit. a, rozdziału 2 ust. 4 pkt 2 i 3, rozdziału 2 ust. 5 pkt 1 lit. a oraz rozdziału 4 ust. 6 pkt 2-4 załącznika Nr 1 do przedmiotowej uchwały. Ustawodawca w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty używa określenia „uzdolnione dzieci i młodzież” nie uzależniając przyznania stypendium od określonej oceny z zachowania. Przyjęcie takiego warunku przez Radę Gminy Andrespol stanowi zatem przekroczenie zakresu delegacji zawartej w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych taki warunek udzielenia wsparcia, jak ocena z zachowania, nie może stanowić przesłanki przyznania pomocy (stypendium oraz nagrody) na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zatem jedynie kryterium bycia uczniem uzdolnionym

(a nie, mówiąc nieco żartobliwie: uczniem „ugrzecznionym”), posiadającym konkretne osiągnięcia lub wyniki w nauce, powinno stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 10 października 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 321/19). Szczegółowe warunki udzielania stypendium powinny być ustalone w taki sposób, aby zapewnić realizację wsparcia uczniów uzdolnionych bez ich różnicowania według innego, niż określone w ustawie kryterium uzdolnień dzieci i młodzieży (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 2 lipca 2019 r., sygn. akt III SA/Gl 426/19). To samo dotyczy innych kryteriów użytych przez Radę Gminy Andrespol we wskazanych unormowaniach Regulaminu, takich jak brak opuszczania bez usprawiedliwienia żadnych godzin lekcyjnych, czy też wykazywania się aktywnością i zaangażowaniem w życie szkoły lub społeczności szkolnej.

Ponadto, organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) do projektów aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone w wyliczonych przepisach załącznika do tego rozporządzenia, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej. Jednym z takich przepisów jest § 124, który w ust. 1 stanowi, że podstawową jednostką redakcyjną rozporządzenia [*odpowiednie stosowanie – aktu prawa miejscowego*] jest paragraf (§), zaś w ust. 2 określono, że paragrafy można dzielić na ustępy, ustępy na punkty, punkty na litery, litery na tiret, a tiret na podwójne tiret. Systematyka przyjęta w załączniku do przedmiotowej uchwały nie odpowiada zasadom wyrażonym w „Zasadach techniki prawodawczej”.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłędzińska
Zastępca Dyrektora Wydziału
Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Wójt Gminy Andrespol